

УДК 711.11

Корнева О.В., Ужгородський національний університет

”РЕАКТИВНЕ” БУДІВНИЦТВО В СУЧАСНОМУ МІСТІ

(стаття підготовлена на підставі матеріалів доповіді на науково-практичній конференції «Проблеми і перспективи розвитку міст України», м. Ужгород, 20-23 травня 2010 року)

В статті розглянуто проблеми сучасного містобудування та висвітлено новий підхід у їх вирішенні, а саме напрям ”реактивного” будівництва.

Як відомо, для кожної епохи, характерним є існування певного ряду проблем, які є актуальними у відповідний період – змінюється час, змінюються й проблеми. Це стосується всіх складових цивілізації, в тому числі й містобудування .

Характерними ознаками сучасності є гнучкість, динамізм, швидкі, але нажаль несинхронні темпи розвитку в усіх напрямках. І тому при розробці нових методів вирішення сучасних проблем у будь-якій сфері повинні враховуватись зазначені фактори.

Що ж стосується сфери містобудування в Україні, то до сучасних проблем можна віднести наступні :

- відсутність існування міста як цілісного утворення, єдиного “організму”, який би оперативно реагував на сучасні потреби суспільства;
- проблема розробки генеральних планів стійкого розвитку міст, яка виникає, в деякій мірі, із-за відсутності залучення інноваційних технологій та нових інтелектуальних ресурсів;
- недостатня степінь використання існуючого позитивного досвіду світової містобудівної практики;
- недостатній контроль управлінням та організацією містобудівними процесами;
- контрастні зміни в демографічній сфері, що ускладнює можливість певного прогнозування ,розрахунку необхідної кількості об’єктів обслуговування і т.д.;
- порушення гармонії існуючого образу міста внаслідок стихійності, хаотичності забудови, що в подальшому призводить до дефіциту незабудованих ділянок. Дана проблема породжує іншу - нецільове використання територій певного функціонального призначення, інакше кажучи, порушення балансу території міста.

Проаналізувавши перераховані містобудівельні проблеми, можна зробити висновок, що в їх основі лежить велика різниця швидкості змін в політиці,

суспільстві та економіці. На момент практичної реалізації ,здавалось би, актуального вирішення тієї чи іншої проблеми, ситуація може докорінно змінитись, і тоді виникає потреба в розробці нових рішень.

Також слід відзначити, що степінь залежності стану будівництва від економічної ситуації в країні на сьогоднішній момент є дуже великою.

Певною відповіддю на такий швидкозмінний економічний клімат може стати **"реактивне" будівництво**

Реактивний (від *re...* і лат. *actives* - діяльний) - здатний відповідати на зовнішні подразнення ;той ,що працює внаслідок діяння сили віддачі.

Головною перевагою " реактивного " будівництва є здатність будівель "реагувати" на зміну умов середовища, пристосовуватись та відповідати актуальній містобудівельній ситуації ,в тому числі і потребам суспільства.(див.рис.1)

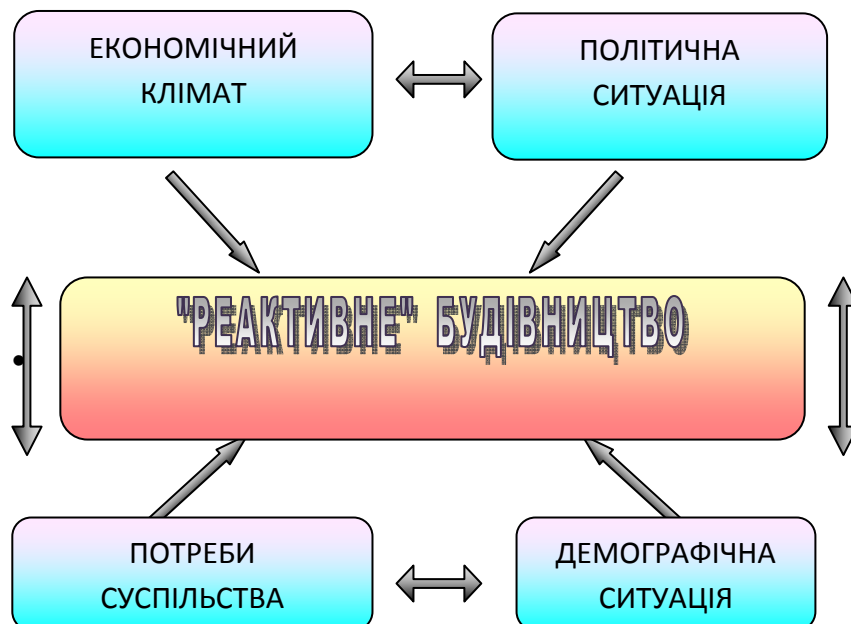

Рис.1.Фактори, які мають вплив на обсяги будівництва

При цьому береться до уваги й сьогоднішня економічна нестабільність внаслідок чого такі "реактивні" об'єкти створюються та продовжують існувати по принципу "недостатньо коштів – скорочуємо, поява фінансування – розширюємо". І навіть більше того, за першопочатковою ідеєю, розмір даних об'єктів не має значення : якщо за ради практичної користі треба зменшити чи збільшити форми на десятки процентів – така можливість повинна існувати. А головне, що у будь-якому випадку , об'єкт продовжує виконувати свої визначені функції. Любий масштаб – любий бюджет; і при цьому без будь-якої втрати корисності будівлі.

Тобто головним принципом такої інновації стає *універсальність*.

”Реактивне” будівництво передбачає те, що практично всі окремі приміщення та будівлі можуть використовуватись різноманітними способами, і як житло, і як готельні номери, і як громадські приміщення. А враховуючи те, що в сучасному будівництві переважають саме такі напрямки функціонального призначення нових будівель, то ця ідея стає надзвичайно актуальною.

Також дану актуальність підсилює й незаперечний факт істотної залежності будівельних процесів від джерела фінансування, при припиненні якого, навіть дуже значні проекти можуть бути скорочені чи призупинені.

Власне реактивність полягає в тому, що в залежності від остаточних рішень замовника кількість “шарів”-поверхів може бути легко та просто змінена без необхідності внесення до проекту серйозних корегувань, оскільки основні, кінцеві параметри, необхідні при конструюванні, вже будуть закладені в проект. Та й самі розміри будівель можуть суттєво мінятись, не втрачаючи своїх функцій. Тобто проекти розробляються з врахуванням можливого нестабільного інвестування.

Звісно це відобразиться й на вартості такого проекту,але дана переплата буде виправданою в майбутньому, оскільки буде значно меншою за витрати викликані зміною політичної, економічної та демографічної ситуацій.

Лейтмотивом цього напрямку будівництва є гнучкість у всьому, можливість видозміни, пристосування до потреб того чи іншого часу. Також слід відзначити, що таке будівництво передбачає й створення всієї інфраструктури (муніципальні структури, пожежні депо, магазини, торгові центри, автостоянки, театри та кінотеатри, лікарні, тобто все, що є необхідним для нормального функціонування сучасного міста).

Підсумовуючи всі вказані моменти, можна сказати, що ” реактивне ” будівництво відкриває можливість до конструювання комфортного, адаптованого, динамічного та життєспроможного середовища існування людини. Воно не передбачає хаотичності в своєму розвитку, а стає передумовою та запорукою стійкого чи сталого розвитку міст, гармонійного розвитку існуючого міського середовища в залежності від мінливих потреб суспільства. Наслідком такого нового підходу в плануванні забудови міста є створення оптимальної системи функціонування міста.

Необхідно розуміти, що місто – це живий організм, і тому функціонувати воно повинно відповідно – рости, розвиватись, реагуючи на зовнішні впливи та з врахуванням власних внутрішніх процесів, тобто місто потребує в перспективі свого розвитку фактора ” реактивності ”,а точніше, ” реактивного ” будівництва, яке буде одночасно виступати в ролі інструмента контролю розвитком міста і балансира, який забезпечить органічний розвиток в сучасній інтерпретації

Тобто таке будівництво дає змогу суттєво спростити процес прогнозування розвитку урбанізованих територій, оскільки завжди існує певний ” простір ” для метаморфоз, що диктуються часом.

Література

1. А.М. Плешановська Функціонально-планувальна оптимізація використання міських територій. Київ, Інститут урбаністики, 2005р. 290с.
2. М. Я. Блинкин, С Є. Гордеев. Почему город растет ? . – 2005г [http : // www archnadzor.ru // ?p=1240](http://www.archnadzor.ru/?p=1240)

Аннотация

В статье рассмотрены проблемы современного градостроительства и выделены новый подход в их разрешении, а именно направление ”реактивного” строительства.

Annotation

The article reviews the problems of modern urban development and the foreground a new approach to solve them, namely the direction of "Reactive" Building.